

# «Sgurds», il nov med d'instrucziun rumantsch

■ (anr/fa) Dapi il 2006 elavura in team d'auturas ed auturs ina nova generaziun da meds d'instrucziun rumantschs. Cun «Sgurds», il med d'instrucziun per la 6avla classa, existan uss meds da rumantsch per tut la scola primara.

Da l'onn 2006 ha decis la regenza grischuna da laschar elavurar novs meds d'instrucziun en rumantsch grischun per la 1. fin la 9. classa da la scola populara. «Quest intent era ed è per plirs motivs ambizius», ha ditg cusseglier guvernativ *Martin Jäger* gievgia a Cui-

ra a chaschun da la preschantaziun dal nov med d'instrucziun «Sgurds». Ch'i saja ina sfida da resguardar cun in unic med d'instrucziun ils basegns da las differentas regiuns rumantschas «cun las tradiziuns che sa differenzian fitg en las singulas scolas.» Tant

pli grond è sco ch'el ha ditg ses plaschair ch'i saja gartegià da crear sco previs ils meds per la scola primara rumantscha, «ils meds per il stgalim aut èn en elavuraziun.» El sa legra era da las reacziuns positivs ch'el ha survegnì da numerusas scolastas e scolasts. Cuntinuaziun dals meds gia publicgads

La manadra dal project *Irina Lutz*, ella è responsabla per il fil cotschen didactic da quests meds, ha preschentà il concept dal nov med: «El sa refere-scha dal tutfatg als ulteriurs meds d'instrucziun per las classas primaras», ha ella ditg, «tant tematicamain sco era grammaticalmain furma el la cuntinuaziun dals meds 'Passins', 'Puntinas', 'Alerts', 'Scuverta' e 'Splerins'.»

Tut ils sis meds d'instrucziun mettan tenor ella il scolar en il center e permettàn d'emprender a maun da pensums da differenta complexità da maniera variada. «En Sgurds sa fatschentan las scolaras e scolars en tschintg chapitels cun la lingua, ma era cun sasez e cun ils sgurds ch'ins ha en quella vegliadetgna.»

Ils cuntengns didactics vegnan reproducids en differentas modas e manieras, en chanzuns, en poesias, en texts ed en pensums davart ils temas «detectivs», «dischurden», «sfidas», «lingua» e «rumantsch».

## Rendend attent a caracteristicas regionalas

«Sgurds» ha custà tenor *Martin Jäger* var 500 000 francs. En mintga chapitel vegn avrida ina fanestra culturala. «Quella renda attent a caracte-

risticas regionalas ed integrescha era aspects istorics», ha menziunà *Irina Lutz*. Las controllas dal progress ed ils tests pon far ils scolars individualmain.

Il med d'instrucziun cumpiglia era dus discs cumpacts cun las chanzuns ed ils texts auditivs ch'èn necessaris per l'instrucziun. Enpli pon far ils scolars exercizis digitalis ch'els chattan sin ina pagina d'internet. Il concept grafic ed il layout ha creà *Gion Fry*, cun il sustegn da *Marius Deflorin* e *Noé Robert*. Las illustraziuns ha creà *Andy Harper*. Il team Fry e Harper han concepì ed illustrà era gia ils meds d'instrucziun da rumantsch per la terza, quarta e tschintgavla classa.

## Titels dals meds furman ina poesia

Cur ch'ins ha cumenzà da l'onn 2006 ad elavurar ils novs meds per l'instrucziun da rumantsch grischun han ins decis da collir ils titels da las singuls meds en furma d'ina pitschna poesia. *Martin Jäger* ha recità questa poesia: «Cun passins e passuns/sur puntinas e munts/alerts/per la nova scuverta/sco splerins/tras sgurds/vi e nà/qua e là/siador cun egliada averta.» Ils meds per il stgalim aut vegnan a sa numnar damai «Vi e nà», «Qua e là» e «Siador».



Ch'ins vesia ch'il nov med d'instrucziun saja vegni fatg cun premura e plaschair, ha ditg cusseglier guvernativ *Martin Jäger*.